

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VIII.

Broj 48

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 tilara.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leup. Salv.

U Samoboru
30. studenoga 1913.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u re-
dakcionom dijelu 20 tilara, a oglasnom 10 tilara. Za oglas, koji
se više puta uvrćuje, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pišma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Imenik zavičajnika trg. Samobora.

U jednoj od prošlih sjednica trg za-
stupstva bilo je govora o sastavu imenika
zavičajnika trga Samobora povodom toga,
što je kot. oblast odredila, da se imade pri-
stupiti radnjama oko osnutka novoga ime-
nika. Zastupstvo je također sa svoje strane
naglasilo ovu nuždu, i tako se ima skorih
dana preduzeti ovaj posao. Da se ima
osnovati novi imenik zavičajnika za to govore
važni razlozi. Točan popis zavičajnika od
velike je vrijednosti po jednu općinu. Tu
dolazi sjaset zgoda i prilika, gdje treba u nj
zaviriti, kako bi se moglo sigurno ustanoviti
zavičajno pravo pojedinih općinara. U prvom
redu valja imati na umu, da se često vode
duge i beskonačne rasprave, gdje se pojavi
prijevor o pridijeljenju pojedine osobe u
red zavičajnika ove ili one općine. U ova-
kvim slučajevima ništa bolje no valjano vo-
djeni popis zavičajnika, iz kojeg se može
da neprijeporno ustanovi nečija zavičajnost,
odnosno može da odbije. Kad iko traži do-
movnicu, jednako je on potrebe, da se usta-
novi iznajprije zavičajnost na osnovu točnog
popisa.

Nekoć, u starija vremena, iako je bilo
odrediti zavičajnost, gdje je načelnik gotovo
nalzust mogao znati svoje „purgare“ i „do-
maću decu.“ Danas, kad su naši ljudi raz-
sutli svijetom, dolazi često slučaj, da se imade

ustanoviti zavičajnost za nekoga, za kog se
tek po imenu još ljudi u Samoboru sjećaju,
i to možda tek njegova oca ili djeda.

Posljednja knjiga zavičajnika, što je
osnovana kod naše općine, potječe iz godine
1892. Ta knjiga, pošto ima dosta nedo-
stataka, zastarjela je i ne odgovara više da-
našnjim zahtjevima ni prilikama. Ona sadr-
žaje oko 2500 zavičajnika, što dakako ne
odgovara ni brojevno faktičnom stanju za-
vičajnika naše općine.

Da se mogne točan popis urediti, morat
će uzeti u pomoć i župne knjige, i tek na
njihovoj osnovi te na temelju stare eviden-
cije zavičajnika obaviti radnje i osnovati nov
i točan popis. Radnje će se obaviti do konca
ove godine i podvrći svestranoj reviziji
prije no se popis potpuno uredi.

Bolno-opkrbni troškovi.

Bolno-opkrbni troškovi, koje pokrivaju
naše općine, danomice rastu. Ne treba nego
proći sjedničke izvještaje općinskih zastup-
stva, pa ćemo se uvjeriti, da nema gotovo
sjednice, na koju ne bi prispjeli na preires
otpisi ovih troškova za mnogobrojne siroma-
šne općinare. Katkad se i samo zastupstvo
ne može da dosjeti više općinara, za koga
valja otpisati bolno-opkrbni trošak. Mnogi
od ovih prošli su naime svijetom; ne dolaze
kroz niz godina u područje svoje općine, a
znak, da još žive i da se ubrajaju u općinu,
jest službeni obavještaj, da su se tako i tako
dugo nalazili u bolnici, pa da sad treba da
im se otpiše trošak, što ga bolnica traži.

Nema nikakve sumnje, da su u najvećem
dijelu opravdani ovakvi otpisi. Sirotinje ima
dosta, pa kad još nadodje bolest, u kojoj se
ne može zasluživati ni skrbiti za se i za
obitelj, tu onda nema drugog izlaza, nego da
se za ovakve bolesnike plaća trošak iz zdrav-
stvene zaklade, u koju šalju svoje priloge
sve općine, što se nalaze na teritoriju jedne
županije. No imade a pogotovu je bilo dosta
slučajeva po našim općinama, gdje zastup-
stva nijesu postupala s dovoljnom rigoro-
znosti. Oproštaju se katkad od plateža i
takvi općinari, koji bi mogli da namiruju
ovake izdatke. Drži se naime ovako: Trošak
ide iz zajedničke dotacije, pa jedan otpis
više ili manje.

Tako umiju pojedini opć. odbori, a na
ovaj način se povisuju svakogodišnje zajed-
ničke potrebe, a s njima i odnosni postotak
opć. nameta, koji tereti onda sve op-
ćine zajedno kod sastava njihova pro-
računa.

K tomu pridolazi još jedna okolnost.
Ima takvih „bolesnika“, što su redovno gosti
naših bolnica, čim zaduva prviledeni vjetar
i zamete snijeg po pustim cestama. Onda
ovakvi imaju sve moguće bolesti, od kojih
se moraju na liječe po toplim bolesničkim
sobama. Ovakvi bolesnici proglašuju se na
predlog opć. odbora i ispitivanja drugih okol-
nosti „bolničkim klatežima“, koji se
više ne smiju primati u bolnice. U poslje-
dne vrijeme paze naša zastupstva nešto jače
na ove sirom bolesnike, ali se ove pojave
ipak ne dadu u jedan mah potpuno sprije-
čiti, i oteretiti zdravstvenu zakladu. Na ovaj
način rastu bolnički troškovi; a posljedice
se ovih rastućih potreba osjećaju na opć. na-
metu, čija visina već dobrano ovisi o bol-
ničkom nametu, koji se unaprijed fikstra, te

Jedno pismo Ferde Li- vadića.

18. studenoga 1830. otvorena je u Sa-
moboru teškom nekakom posebna dvorazredna
djevojačka škola. Općina nije imala stalnog
dohotka za ovo školu, a ni stalnih prostorija.
Ta se škola zvala po raznim stanovima, a
za njeno održavanje sabirali su se priloz
među građanstvom. Da je to tako bilo, to
se razumljivo. Jednaki školski ravatelj, glavni
liječnik glasnogovornik Livadić, upravlja apel
na svoje sugrađane, u kojim ih toplim rije-
čima poziva, da pridomnu svoj obol za
djevojačku školu. Ovaj pisiv u svakom je
pogledu zanimljiv, naročito što se iz njega
vidi, kako je Ferde Livadić već tada duboko
svjedočio potrebu školne obrazovanosti po
djevojke kao buduće kućarice, žene i majke.
Dovoljno pismo u cijelosti, kako je prop-
ćeno u Zborniku za narodni život (M. Lang
Samobor.):

Mnogo čina i visoko pošlavano gospoda!
Slavno građanstvo!

Bolje i brže je vremena poradi uzdrža-
vanja škole za naše mlade i ljepšine ovoga
mesta djevojke, glavice zadržati očekujući,
šali boš i sile za naše mlade okolnosti naše
jošće doprinesti ne dopuštajući — samo u
ljudav, milosrdnost, i negovnje mnogo čine
gospode i st. građanstva sve i jedinu pot-
pore za ovo samo toli hrdjavo godina upret
i nešto primaka umoliti podužam sr. Broj
od 60 djevojčica naj to manje ne dopušta

zbog pomanjkanja prostora z dečareći školu
pohadjati, osobno pak, da devojčice za
ženski spol najpotrebitija i hasnovitija, kao
pletenje, šivanje i ostale stvari priliku učiti
se imaju, kaj sva ova ljeta z velikem uspje-
hom pa obnoj i nezadržljivoj gospođi Gjure-
neć učinjeno — kaže, da poradi rečenih
ženstkih naukov posebna škola biti mora; —
uzdržavanje vendar takvo z velikim neogi-
bitivimi trošci zaprečeno je. Godišna plaća
gospođe učiteljice, gdje više potrebuvari bi
mogla, čini:

100 fl.
goba za školu ljetne plaće 35
potrebita dirva naj to manje 6 klat.
pa 4 forinta 24
skupa 159 fl.

poseb troški za pometanje, sažanje i kurenje
škole, popravljene sločene pači i ostale još
školske potreboće. Naproti dohodak drugi nije;
kao interesni saveznih školskih kapitalov u
32 fl. 48 kr. koji poradi teških vremena
redovno teško stvjeti bude se mogli —
favilijesije od svake posebne jedine glave
i fl. 30 kr., od ovih siromašnećem pišiti
nemogućem, bi li se zato pohadjanje škole
zadržati?

Od sadnjega školskoga ljeta još jedan
celi litalj za učiteljicu uplatiti moraju, tek
sreda od goba škole za pol ljeta. Gredeć
na potrebitu primaku, ako ovi od nikud sa-
dobiti stanja ne bi bilo — tak za općinsko
potrebna i hasnovita škola devojčice prestat
bi morala.

Bi li bistri um, smotrenost, velikodušje,
darežljivost, dohro srce naših vitezkih Sa-
maborcev to zrokovati samo sumijati pustilo?
Bi li sada u sadašnih vremena, gdje sve
napred ide, gdje jedno mestance drugo
veće nadvladati usadjuje se, naš glasoviti
Samobor zaostati hito o dugovanju, gdje
najveća dika, pohvala po celom okružju
ne izostane, u stvari, koje potpora svima
sada i u sva vremena najveću hasnu i
korist doprinesla bude? Komu? Našem
milam pucicam, koje sada devojčice na-
skorom matere postale budu — kćerkam
koje z veseljem zmrzavajućoj mamacu hla-
čice spiesti, i za god čakki novu rubačicu
zešiti znate budu? — Nikada — nikada!
Ufajte dobrog uspeha u Samoborcih, koji u
svim još prvi biti, nikada u ničem zadni
ostali navadni nisu, ne dvojim, kada za pre-
šano, tak i za buduće školsko ljetu do sa-
dnjega krajcara račun naprevo dati budu, —
ne dvojim, da prošaji ovoj mojoj u domo-
rodnoj našoj o, činsko korisnoj stvari —
svaki po mogućnosti i plemenitoj svojoj duši
nešto doprinesiti uskratilo se ne bude, — tak
je, koj po sadanjem prevratu mnogo izgubio
jesam — po mogućnosti za svako početje 2
forinta 30 kr. za ljetos doprinesiti zaprečjem,
osalo sledećem živovati ostavijam.

U Samoboru dan 30-a. listopada 1848.

Ferdinand Wiesner m. p.
sadašnih škol. ravatelj.*

ga valja jednostavno poprimiti u dotičnu stavku opć. rashoda.

Brojka što određuje bolno-opkrbni namet promijenit će se opet nešto za iduću godinu.

Upravo ja izašla narečba vlade kojom se obavješćavaju podređene oblasti, da će se na osnovu sabranih podataka na licu mjesta predvidljivo propisati za godinu 1914. bolno-opkrbni trošak sa 14⁰/₀ opć. nameta.

Kako je lane ovaj namet iznosio 13¹/₂⁰/₀, to će za iduću godinu biti povišen opet za 1/2 postotka. Budući da je naš proračun već dovršen, to će se on za ovog 1/2⁰/₀ morati povisiti po višim oblastima, jer će 14⁰/₀ namet biti jednako propisan za sve općine.

Domaće vijesti.

Našim dužnicima. Primiće se konac godine, a još uvijek ima pretplatnika, koji nijesu namirili pretplate za ovu godinu. Molimo ih ovime, da svoj dug urede u najkraće vrijeme. Izdavanje lista skopčano je i bez toga s materijalnim žrtvama, a dužnici, koji ne namiruju na vrijeme svoje pretplate, zadaju nam još i znatnih poteškoća kod izdavanja novine. Mi moramo svoje obveze da točno vršimo, pa je nužno, da i gg. pretplatnici vrše svoje prema našem listu.

Premještanje kotarskih liječnika. Kralj. povjerenik premjestio je kotarskoga liječnika Dra. Vladimira Reizera od kr. kotarske oblasti u Samoboru kr. županijskoj oblasti u Požegi i kot. liječnika Dra. Hinka Lehnera od kr. kotarske oblasti u Ludbregu k ovoj u Samoboru.

Imenovanje. Auskultant kod okružnog suda u Donjoj Tuzli Adolf Weber, imenovan je sudskim pristavom.

Zornica. Današnjim danom započinje se advent, pa je danas sv. misa zornica u 5 sati u župnoj crkvi. U to vrijeme će biti zornica svake nedjelje i blagdana, a po ostalim danima u 6 sati.

Saborski izbori. Kako je došlo do raspjeta hrvatske krize, imali bi se za koji dan raspisati izbori za hrvatski sabor.

Prema stalnoj listini birača, čija je revizija obavljena u siječnju o g. imat će ovaj put pravo glasa u izbornom kotaru samoborskom 3506 izbornika. Kod posljednjeg izbora bio je broj izbornika 3187, dakle za 319 manje od sadanjih.

Radnje za vodovod napreduju, koliko dopušta vrijeme. Dosad su cijevi položene od izvora ispod Oštrca do 4 km u Rudama (nedaleko od krčme Borsetove). Jarci se iskapaју na partije, u duljini od 200 m. Čim se ova radnja obavi, polažu se cijevi, a nakon pokusa s vodom, odmah se zatrpavaju.

Samoborska pripomoćna zadruga sazvala je za 7. prosinca godišnju glavnu skupštinu, koja će se održati u 3 sata poslije podne u trg. vijećnici. Ako ne bi na ovu urečenu skupštinu došao dovoljan broj članova, odgodit će se ova na slijedeću nedjelju t. j. 14. prosinca, a održat će se tada bez obzira na broj pridošlih članova.

Ova zadruga, koja je dosle postizvala lijepe rezultate i privikavala na šternju svoje članove iskazuje i u svojoj posljednjoj bilanci, koja dolazi na dnevni red zakazane skupštine, vrlo povoljne uspjehe.

Uredovni danj kod kot. oblasti. Na molbu mjesne organizacije Saveza hrv. obrtnika odredila je kotarska oblast, da obrtnici i trgovci mogu svaki dan, osim blagdana i nedjelje, od 11-12 prije podne prijavljivati i odjavljivati svoje pomoćnike. Ujedno je za trgovce i obrtnike odredila poseban uredovni dan i to u ponedjeljak od 11-12 sati do podne i to s razloga, što je u subotu tjedni sajam, pa su trgovci i obrtnici na taj dan zaposleni u svojim poslovnicama. Bude li se tečajem vremena pokazalo nužnim, dodat će još jedan sat uredovanja za trgovce i obrtnike.

Pripominje se, da stručno osoblje kotarske oblasti ne će biti obavezano da i ono ovaj novi dan uredovanja vrši i to s razloga njegove izvanje službe.

Premještanje kot. akcesista opozvano. Kot. akcesist Živko Grozdanić bio je premješten od kotarske oblasti u Samoboru k onoj u Glini, a akcesist Stjepan Mihelić od županijske oblasti kotarskoj oblasti u Samoboru. Sada je ovo premještanje opozvano, pa obojica ostaju na dosadašnjim službovnim mjestima.

Vjenčanja. Gosp. Ivan Biččan, krojački obrtnik, vjenčao se s gđicom. Mihielom Medved — Gosp. Franjo Doljar posjednik vjenčao se u srijedu s gđicom. Rezikom Drušković — Bilo srećno.

† Marija Levak, supruga posjednika, umrla je ovdje u utorak nakon duge i teške bolesti, u 75. godini života. Sprovod joj je bio u četvrtak uz saučesće brojnog općinstva, te školske mladeži na ovdajnje župno groblje U vrijednoj pokojnici oplakuje domaća učite jica, gđ ca Levak, svoju dobru majku.

Sveta Kata snijeg na vrata. To je stara riječ, a ove godine se baš i ispunila. Dok je prije podne kišilo, poslije podne počeo se uz kišu nalijetati snijeg u ovelikim krpama, ali tek nekoliko časova. Htio je valjda dokazati, da se drži starih običaja, odgodivši svoj pravi dolazak na kasnije.

Gornji kraj na će vodovoda. Javili smo da je za prošlu nedjelju poslije podne pozvao trg. načelnik stanovnike Gornjega kraja, da se konačno izjave, hoće li da se vodovod uvede i u Gornji kraj, pošto bi sada troškovi bili daleko manji no poslije kad će se vodovod već dograditi. Načelnik im je istumačio blagodat vodovoda, posebice i potrebu hidranata za slučajevne vatre, a istakao je, kako su i žitelji iz Ruda, koji su prvi bitno bili nepovoljno raspoloženi prema vodovodu, sada sami zamolili, da se u Rudama zavedu javni izljevi. Uza sve to, stanovnici Gornjega kraja, kojih se odazvalo na broju oko 50, izjaviše jednodušno, da oni u Gornjem kraju — ne će i ne treba ju vodovoda.

Predradnje za stavnju su u punom toku, pa se ponovo pozivaju svi stavni obvezanici, da se prijave kod nadležnog opć. poglavarstva u određenom roku. Upozoruju se i oni, koji žele zamoliti koju pogodnost, da to već sada učine, odnosno najkasnije na dan stavnje.

Šumsko gospodarenje opć. Samobor. Podneseni drvosječni prijedlog za šume trgovišta Samobor za godinu 1913-1914. s etatom od 69 jutara ili 199 kub. m. drva u visokoj šumi odobrio je županijski upravni odbor u sjeni:ci od 17. o. mj. Odobren je ujedno i ogojni prijedlog. Kot. oblast je pozvana, da dađe sastaviti jedan generalni gojidbeni prijedlog za pošumljenje čitavog i gojiti na teritoriju trgovišta Samobor, te da u ovome točno označi, koje su kat. čestice već potpuno pošumljene, a koje bi se još imale popunjavati. Ova glavni gojidbeni prijedlog ima se sastaviti do konca ove godine, a njegov prijetis imat će se ubuduće svake godine prilagati svakogodišnjem gojidbenom prijedlogu, da se uzmgne imati točan prijedlog o napretku i uspjehu radnja.

Uplata poreza i drugih javni dajca stoji vrlo loše; ima porezovnika koji još nisu podmirili I, II. a niti III. četvrt, a sa 15. studenog o. g. istekao je i IV. četvrt, pa se je imala bila podmiriti čitava dugovina za cijelu godinu. To se pozivaju svi oni rezovnici, kojih se to tiče, da smjesta svoje dugovine uplate je će se maće ovršni postupak svim strogostima zakona nastaviti.

Sjednica opć. Sv. Nedjelja održana je u četvrtak s ovim dnevnim redom:

Rasprava o nabavi bikova čiste simenih. liske pasmine, što je ostalo nepokrto prigodom licenciranja bikova. Izbor dvojice općinskih izbornika u povjerenstvo za izbor narodnoga zastupnika. — Prijedlog o otpisu otkupnine javnih razloga i to s razloga, jer su neki otkupnici pogrešno upisani, a neki prodali popisano blago. — Prijedlog za otpis neutjerivih bolno opkrbnih troškova. Prijedlog poglavarstva općinskom odboru, da stvori zaključak glede izbora opć. načelnika. Dosadašnjem načelniku ističe naime trogodišnja perioda s 1. prosinca t. g., a on sam nije više voljan, da pridrži upravu općine.

Sastavak živoderskih naputaka i cjenika, jer ovih općina nije dosele imala.

Proračun općine Stupnik.

Prihod.

Od opć. gospodarstva i opć. potrošarine K 8005/20

Rashod.

1. Opć. poglavarstvo K 8970—
2. Mjesni sud 174—
3. Zdravstvo 3986/25
4. Gospodarstvo 3105—
5. Gradjevine 1438 66
6. Razne druge potrepštine 3890.—
7. Škole u Stupniku i Demerju 8946 06

Rashod je ustanovljen sa K 30.509 57

prihod sa 8005/20
manjak 22.504 37

Ovaj se namet ima pokriti rasporezom 91⁰/₀ nameta na sveukupni državni porez od 24.749 K 27 fil., što ga upravna općina Stupnik plaća godišnje.

Ovaj je proračun bio izložen na javni uvid od 13. do 20. studenoga, a u ovome roku prispjeli su 4 utoka i to škole u Stupniku i Demerju, te župnog ureda i vjeroučitelja glede podvoza u Demerje, odnosno nagrade za obuku u nauci vjere u obim školama.

Uporabna dozvola. Albin Tonšetić podigao je na svojoj kući u Stražniku I. kat, pa je 24. o. mj. bio određen očevid radi podijeljenja stambene dozvole. Ovome je od strane trg. poglavarstva prisustvovao bilježnik Tršinski. Ustanovljeno je, da kuća, koja sastoji od 2 sobe, predsobe, kuhinje, 2 podruma i jedne prizemne sobe, posve odgovara gradjevnim propisima, pa je posjedniku te kuće podijeljena uporabna dozvola.

Sjednica opć. Stupnik Hrv. održat će se 1. prosinca u 2 rata poslije podne. Na dnevnom redu imade više važnijih predmeta, pak u svemu imade 23 točke za raspraviti. Na ovoj sjednici izabrat će se iznajprije dva odbornika, koji će prisustvovati kod izbora nar. zastupnika. Proglasit će se rješidba županijskog upravnog odbora glede podignuća zajma za novogradnju škole u Rementincu. — Priopćit će se više otpisa kotarske oblasti, žup. oblasti, te zem. vlade u raznim školskim predmetima općine Stupnik. — Odluka kr. financijskog ravnateljstva, kojom nije uražena molba zastupstva za prijenos jedne krčme iz Stupnika u Demerje.

Ponuda ravnateljstva nadbiskupskih dobara, kojom nudja na prodaju svoju kuću kraj vinograda u Kalinovu za 10.000 K. — Rješidba kotarske oblasti o sastavku sajamskog reda; napokon dolazi u pretres više molba za otporu.

Vatra u Manjoj Vasi. U kući Franje Lehpamera u Manjoj Vasi stavile su bene 26. o. mj. nenprezao na peč oko 50 kg predje. Kako se u peći dobro grijalo, zapalila se odjednom predja i zaprijetila pogibao, da će prijeći vatra na posobije, pak onda na samu kuću. Domari Franjo i Stjepan Lehpamer počeh gasiti predju i pri tom zadobih više opeklina na rukama i licu. Prihodoše im u pomoć i susjedi, i tako otklonih zbiljesku pogibao. Moglo je biti i teških posljedica od požara, a sve radi strajnog neopreza ovih bena, što stavile na goruću peč predju.

Krivotvorio potpis na mjenicama. Fabijan Miholić, seljak iz Kerestina kr. 19 doveden je prošle sedmice u zatvor ovdajnje kotarske suda. On je falsificirao potpis na dvjema mjenicama, i poradi ovog je delikta uhapšen. Na da je krivotvorenja počinio prije više mjeseci, došlo je djelo na vidjelo tek ovih dana. Te dvije mjenice potpisivao je naime Miholiću kao narednik ovdajnji mesar i gostioničar Ivica Budi. Jedna od njih dospjela je ovih dana, i tako se nije Fabijan Miholić ni najmanje brinuo za nju, skupio ja je Ivo Budi. Tom je prilikom ustanovljeno, da je Fabijan krivotvorio na mjenicama Mate Miholića t.

Julija Klemenčića i Slavka Kastnera iz Sv. Nedjelje potpisavši ih kao žirante. Jedna od tih mjenica glasi na svotu od 130 K, a druga na 150 K. Makar da je sravnijanjem potpisa bjeludano, da je rečene žitelje potpisao sam Fabijan Miholić, ipak on čina nikako ne priznaje. Žiranti pak izjavljuju da oni nijesu dotičnih mjenica potpisali niti su koga za svoj potpis ovlastili.

Da je Miholić išao za prevarom, vidi se i po tome što je najednom prenio kuću i zemljište na svoju ženu i to na osnovu kupoprodanog ugovora. Prodao je sve to za 50 K! Još je rasprodao i sve svoje nepokretnine i zakanio se da otputuje u Ameriku da tako još za vremena izbjegne svakomu progonu, pošto bijaše svijestan, da njegov čin ne će moći zadugo ostati neotkriven. On se već jednom otputio u Ameriku. Onda su ga doduše vratili iz Njujorka radi trachoma, ali ovaj put se nadao, da će biti bolje sreće. No sve te osnove pomrsla je Fabijanu Miholiću prijava, koja je predana protiv njega kod drž. odvjetništva.

Kako doznajemo, ne će po svoj prilici biti stvar sa ovim dvjema mjenicama dovršena, jer se radi o još jednoj glasećoj na 550 K, a na kojoj da je također Miholić krotvorio potpise žiranta.

Umrli u Samoboru od 9. do 23. studenoga:

Marija Levak, supruga posjednika, 75 god., Starogradska ulica br. 31., od kapi.

Društvene vijesti.

Dobrovolj. vatrogasno društvo. Upravni odbor ovoga društva održavao je jučer uveče svoju redovnu sjednicu, o čijem tečaju ćemo izvijestiti u idućem broju.

PROSVJETA.

Glavna skupština Cecilijnog društva održana je u četvrtak. Na ovoj je župnik vič. gosp. Zjajić, koji koncem ove godine napušta redakciju „Sv. Cecilije“, referirao tom prilikom o radu uredništva. Predsjednik mons. Barle zahvalio je toplim riječima odstupajućemu uredniku Zjajiću na velikom trudu oko uređivanja društvenoga glasila.

Na skupštini je stvoreno više zaključaka, koji idu za tim, da se unaprijedi crkvena pješa u Hrvatakoj.

Gospodarstvo.

Kada i kako se gnoji vinograd.

Vinograd je najbolje gnojiti u jesen, a može se gnojiti i u proljeće. U jesen je bolje gnojiti radi toga, što se gnoj kroz zimu napije višje, bolje se razmoči (raskvasi) a po tom se i hranjive tvari bolje rastope. Trs ih na taj način prije, više i bolje upijati može. — Osim toga su u jeseni i jeftiniji radnici, nego u proljeće, jer u jesen nemaju toliko drugoga posla. A što je također pri tom važno, jest to, da se tlo — u koliko je u jeseni gnojenjem bilo zagađeno, preko zime pročišćuje, te je u proljeće opet rahlo. To pak kod proljetnog gnojenja nije.

Gnojiti se može ili među redovima ili svaki trs za se. Najbolje je gnojenje među redovima. Njega se može gnojiti po većji metodi dosta duboko u što više glavnoga žilja i točak se strane, kako stroje vrši žilica, te ga ove mogu lakše i odmah usisavati za sebe.

Gnojenjem loze među redovima postupa se dosta najbolje razvika glavnoga žilja, koje je najvažnija.

U kratko: gnojiti lozu na ovaj način, doprjeva gnoj najpovoljnije upravo na ono mjesto, kako gnoj i gnoj mora da bude.

Naprotiv, gnojiti li se oko trsa načinom do sada običajnim, odkopavši oko trsa po nekoliko dubokih jama, jer baciv u nje šraf gnoj i zatrpavši ga malo zemljom, ne radi

se dobro. Takvim gnojenjem potpomaže se najviše, da se jače razvije gornje žilje — brandusi, koje i onako moramo svakog proljeća odstraniti, jer je na štetu glavnom korijenju. Ako je tlo više ilovasto, zbito, nakupi se oko trsa tečajem jeseni i zimi vode te stoji tu kao u loncu, od čega trs lako pozebe.

Medju redovima se gnoji tako, da se lopatom uzduž po srijedi reda iskopa 40-45 cm. širok i 30-35 cm. dubok jarak. Jarak se tada napuni do polovice ili četvrtine (prema tomu kakav je gnoj) gnojem na rahlo — bez da se gazi, i zatrpa se opet zemljom.

Sva izbačena zemlja mora se opet na isto mjesto nagrnuti, tako da stoji nad zemljom povrh grabe humak, inače bi poslije, kad se zemlja slegne, nastala svagdje udubina. Sve redove ne treba baš jedne godine pognojiti, osim prvi put poslije sadjenja, ako se vidi, da je tlo jako mršavo.

Gnojenje medju redovima najbolje je udesiti tako, da se jedne jeseni gnoji samo svaki drugi red, a sljedeće godine oni preostali negnojani redovi.

Treće godine počne se gnojiti opet istim načinom kao i prije.

Nije li moguće gnojiti vinograda medju redovima bud radi toga, što mu je prestrm položaj ili što nije zasadjen u redovima, tada se gnoji svaki trs za sebe, ali jama za gnoj neka se iskopa nešto podalje od trsa, ili ispred trsa u polukrugu, kako se razvija žilje.

Ne valja sipati gnoj k trsu sasvim oko struka korijenova — osobito ako je gnoj stajski nešto jači i svježiji, jer se od takova gnoja lako prihvati trs plijesan i prouzroči trulež. Osim toga nije ovako gnojenje umjerno iz gore navedenih već razloga, jer ne služi svrbi kako treba.

VOZNI RED

na samoborskoj željeznici
vrijedi od 1. listopada 1913.

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb u 6 i 9^h prije podne, 1^h poslije podne i 7^h uveče.

Vlakovi, što kreću iz Samobora u 6^h prije podne, te u 1^h poslije podne polaze i do Kolodvorske ceste kod južnog kolodvora dok onaj u 7^h se polazi.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7^h, 11^h prije podne, 2^h poslije podne i 7^h uveče.

Osim večernjeg vlaka svi vlakovi odlaze od Kolodvorske ceste 4 časka prije negoli vlak kreće sa glavne postaje.

Dvije naredbe iz godine 1784. i 1793.

U ovotrgovinom arhivu nalaze se između ostalih dvije dvorske naredbe; jedna iz god. 1784 govori o „zatiranja krotopisarov“ ili kako mi danas kažemo: nadripišara; a druga iz god. 1793a koja se tiče zabrane batinjanja bez privole države. Vrijedno će biti jednu i drugu priprijeti.

Dvorski odluček leta 1784.

Spoznato se je dosada, da podložnici po onak nezavisanosti, u velikom broju provode imenami krotopisari, ali na nekim mjestima takva podložnja su, ali kako i tuđe njihove imenami jesu, takova vendar po rečenih krotopisari višepiti pri neravnoj obilasi postavljanu su i ovako lak u prvom tak i u zadnjem podložnikom velikim naporom strožki zrokuje se, tak takaj, da podložnici zjedne strani iz krivog stvaranja, tak da bi oni radi obilaskov Gospoštine vladar pismeno pri Države-kapitanstva primati se morali, krotopisari se potrebno dajiti.

I tako svoja Svjetlost. ces. kraljevska gledat na ova ova dosudnja je najpovoljnija

odlučiti, da se Države-kapitanstvom naloži da ona nesamo oštru skrb na to nositi moraju, da podložnici po svoj Gospoštini na pismeno naprvo donajanje tužbi svojih ne trućaju se, i da takovom poleg prepisa podložničkog patenta na vsaku njihovu naprvo postavljenu tužbu, ako potrebuju, pismeni odluček po Gospoštini van da se; nego i takaj moraju Države-kapitanstva sama podložnike naputiti, da, ako proti Gospoštine tužbe kakove naprvo donesti imaju, oni takove i na reči naprvo postaviti moreju, koje po Države-kapitanstvih u podložnički protokol zapisati, i zvrhu takovih tužitelom odluček pismeno dati se mora.

Dvorski odluček leta 1793.

Ova je dvorska naredba izdana radi zabrane batinjanja podložnika bez dopuštenja „Države-kapitanstva“, a glasi ovako:

Iz zroka učinjenog po stanovitem Gospoštine časniku dveh podložnikov prez znanja Države-kapitanstva batinjanja, dostajala je Svoja svetlost ces. kraljevska milostivo zapovedati, da u buduće proti takovom časnikom, koji ne gledat na očivesnu prepoved podložnike prez dopuštenja Države-kapitanstva z batinami kastigati podufali bi se, u svakem takovom prekršenju pripečenju jedna broju vudarcov prizpodobna kaštiga u penezih na stran obč. kase ili po samom Orsaga poglavarstvu dosuditi se, ali pako, kada zvrhu toga časno dokazanje na Dvor čini se, da se takova kaštiga dosudi, naprvopostaviti se ima. T.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Dobro računaju

i pravo biraju one domačice, koje upotrebljavaju u svom kućanstvu „pravi: Franckov: pridodatak za kavu s mlincem“.

Dr. M. J. Juratović

Selinske posudje
Kuhinjske opreme
Krajske kuhinje

Vladimir Senel

Zagreb, Juratovića ulica 5.

Prodaje se kuća

u Gajevoj ulici br. 14. Uptati se kod uredništva „Samob. Liza“.

Zahvala.

Svima prijateljima i znancima koji su prigodom smrti naše neprežaljane supruge i majke takozvani miloj pokojnici na koji način svoje posljednje prijateljske osjećaje, a nama ostali teške boli, budi najtoplija hvata, a od Boga plaća. Napose zahvaljujemo slav. učiteljskom zboru na iskrenim simpatijama, te vele časnom gosp. kapetanu Blagi, koji joj je dao posljednju utjehu te vele učesnom gosp. dr. M. Juratovića, koji joj je olakšao smrtne boli.

Oskar Levak.

Sl. općinstvu trga Samobor i okoline
preporučujem svoj veliki izbor

ogrlica i košulja

za muške, kilobrane, kao i upravo p ispjele lijepe
zimake

štofove i barhende

za ženske haljine.

L. ROSENBERGER

trgovina manufakturne robe

SAMOBOR, glavni trg.

Sredstvo proti zatvorenju,
tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i
sigurno djelujuće sredstvo, te prema
isporedujućoj analizi najbolja
gorka voda. 12

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

MILIJONI

upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac

Kaiserovy Prsní Karamelly

za tri emerike

6050 svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA

liječarstva u Samoboru

Uspješno se oglašuje u
'Samoborskom listu'

Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratište

'k, bobačkom rogu'

Novo i krasno uređjene sobe s električnom
razsvjetom. Elegatna restauracija. Izvrna
kuhinja, dobro vino i pivo.

Brza i točna posuga. — Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

Svaki Hrvat rabi samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a
prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u

liječarni g. Mirka Kleščića.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko skladište fine svile, fantazije tkanina po najnovijem
ukusu, engleskih tkanina za kostime, flanela za bluze i
kućne haljine te raznih podstava i barhenda.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko skladište pamučne i platnene robe, stolnog rublja,
garnitura za kavu, vezene garniture za krevete i pokrivača
od flanela, sagova, zavjеса i tkanina za pokućstvo.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20.— šaljemo franko.

4 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

U ZAGREBU.

4 filira

4 filira

SAMOBORSKA ŠTEDIONICA

utemeljena god. 1873.

Bionička glavica
i vlastite zaklade
K 548.148.—

TRG LEOP. SALVATORA BR. 8.
VLASTITA KUĆA.

Štedni uložni račun
g. 192.
K 1.500.57-00

Podijeljuje zajmove na
mjénice, na hipoteke i
na vrijednosne papire.

Prima i ukamačuje uložke
na knjižice i na tekući
račun.

Unovčuje čekove i doz-
nake na domaće i ino-
zemna mjesta.

Mijenja inozemni novac uz najpovoljnije tečajeve.